

Jubiii..!

jeg har fået kørekort... og så alligevel ikke

TEKST OG FOTO: PETER CHRISTENSEN

Peder Düring, 18 år, bestod køreprøven den 15. april 2015. Det var første gang han bestod en prøve overhovedet. Han var stolt og lykkelig og så sine muligheder for at blive chaufførmedhjælper. Lykken varede kun kort. Han har aldrig brudt færdselsloven, alligevel blev kørekortet efter 10 dage frakendt ham gennem en administrativ afgørelse.

Dette er ikke en historie om, at nogen har forbrudt sig på love og regler. Det har hverken Peder Düring, han ikke været skyldig

nogen færdselsforseelser, eller Midt- og Vestjyllands Politi, der har fulgt de gældende love og regler i deres administrative frakendelse af hans kørekort.

Det er derimod en historie om, hvad der er rimeligt og retfærdigt set gennem Peder Düring og hans far Paul Erik Dürings oplevelser af et forløb. Det drejer sig ikke mindst om dårligt kommunikation, som Peder Düring ingen indflydelse har haft på, men må betale prisen for.

- Vi forstår det simpelthen ikke. Jeg føler det er retsløst, lyder det fra Paul Erik Düring.

Personlige konsekvenser

Og Peder føler sig fanget i en uretfærdighed.

- Jeg synes bare ikke, det er i orden. Jeg har bestået ærligt og redeligt som alle andre. Jeg er sur og ked af det. Jeg var jo helt oppe at køre over, at jeg tog det kørekort, fortæller han.

- Jeg ville gerne bruge kørekortet i praktik som chaufførmedhjælper. På skolen snakkede vi lidt om praktik som chaufførmedhjælper i Ikea, men det kan jeg ikke nu. Og jeg ville også gerne efterfølgende kunne bruge det til at få job.

Peder Düring har en mindre medfødt hjerneskade og er elev på CSV Brangstrup, som er en specialskole for unge med udviklingsmæssige og psykiske handicaps. En helt anden side af sagen, end selve kørekortet og de 25000 Peder selv har betalt, er den påvirkning frakendelsen har haft på ham.

- Han har ikke kunnet fokusere på skolen, fordi han ikke har kunnet se nogen fornuft eller nogen retfærdighed. Det er ligegyldigt, hvor meget umage han gør sig, så er der en bremseklods. Nu havde han lige bevist over sig selv og alle andre, at han kunne tage det kørekort. Han voksede lige en halv meter, og så bliver han lige banket halvanden meter ned igen, selvom han ikke har lavet noget galt. Det er altså det værste, siger Paul Erik Düring.

- Der skal ingenting til at vælte læsset for ham, så han bryder grædende sammen og bliver på værelset i et helt døgn. I bund og grund er det situationen med kørekortet, der ligger bag hele tiden.

Her begynder historien om kørekortet

Peder har en lidt lavere IQ end gennemsnittet, hans indlæring skal helst foregå visuelt, og han har nogle udfordringer i sociale sammenhænge og kan virke lidt umoden. Han får ingen medicin eller har nogen former for anfald eller lignende.

I efteråret 2014 vil han gerne begynde at tage kørekort. Både forældrene og CSV Brangstrup bakker ham op i det, og han starter på Ryslinge Køreskole. Fordi han har de problemer han har, vil politiet ud over den almindelige lægeerklæring gerne have yderligere en erklæring. Den erklæring er udarbejdet af neuropsykolog Steen Hilling den 5. januar 2015.

- Den afleverer vi og den må de have læst og godkendt. Han får i hvert fald lov til at gå op til teoriprøve og består første gang. Der var han sgu sej, det var faktisk flot, siger hans far.

Køreprøverne

I slutningen af februar går Peder til køreprøve. Det går ikke helt efter bogen. Han er nervøs og laver nogle småfejl, og han

dumper. Hans far har løbende kontrakt med både skolen og kørelæreren også fordi det jo koster en del penge at tage kørekort. Skolen fortæller, at Peder fokuserer på det kørekort, og det vil være en stor sejr for ham, hvis han kan få det. Kørelæreren siger, at han har mange elever der er væsentlige ringere end Peter. Han kører faktisk godt, lyder det. Et udsagn kørelæreren senere bekræfter til Fyns Amtsavis, som også har beskæftiget sig med historien om Peder Dürings kørekort:

- Peder kører godt, og han kører bedre end mange gymnasieelever på hans alder. Det her handler om koncentration, og mere er der ikke i det, udtaler kørelærer Jesper Rasmussen således.

Midt i marts måned går Peder op til en ny køreprøve. Han skal aflægge prøve i en ny bil, som han kun har kørt i fra Ringe til Odense, og det gør ham virkelig nervøs. Og han kører også dårligt og meget usikkert. Det ved han godt selv. Det er ikke usædvanligt, at folk dumper en køreprøve, og så må han jo bare prøve en tredje gang, tænker han.

Den 15. april går til køreprøve igen, består og får selvfølgelig sit midlertidige kørekort. Lykken er gjort, men den bliver kun kortvarig.

Bomben sprænger

Efter noget tid får Peder Düring et brev fra Midt og Vestjyllands Politi. Han kan ikke få kørekort. Den køresagkyndige fra den anden køreprøve havde aflagt en rapport, så de vurderer at han ikke skal have kørekort.

- Både vi og skolen ringer derop og siger det må være en fejl for drengen har jo bestået. Det må være en administrativ fejl. Den sidste køresagkyndige siger også, at der må være en fejl, og så kommer kørekortet også i løbet af nogle få dage. Alt er godt. Tror vi. Peder er farligt stolt, og det er der jo ikke noget at sige til, fortæller Paul Erik Düring

10 dage senere kommer en skrivelse samme kontor. Han skal aflevere kørekortet inden for et vist antal dage. Det er inddraget administrativt.

Jubiii..!

jeg har fået kørekort... og så alligevel ikke

- Vi ryger selvfølgelig op i det røde felt. Det kan jo ikke være rigtigt, når drengen er bestået og har fået sit kørekort. Vi protesterer, og så er de jo klar over at det her ender galt "vi har lavet noget lort, så nu må vi hellere redde vores egen røv", lyder det i Paul Erik Dürings udlægning af situationen.

Ser bort fra flertallet

Overassistenten fra Midt- og Vestjyllands Politi vedlægger rapport fra anden køresagkyndige og den rapport fra Steen Hilling til Sundhedsstyrelsen, som har været godkendt hele tiden. To dage efter giver Sundhedsstyrelsen Politiet ret i, at Peder ikke skal have kørekort grundet ændrede sundhedsmæssige forhold.

- Men der jo ingen ændringer. Der er den rapport fra Steen Hilling, som vi fik udarbejdet i begyndelsen og de har godkendt hele tiden, så der er ikke nogen ændringer. Der er ændret holdning, men der jo ingen ændringer ellers, fortsætter Paul Erik Düring.

I begrundelsen for beslutningen henviser Midt- og Vestjyllands Politi til rapporten fra den anden køresagkyndige og Steen Hillings rapport, som i sin klare konklusion havde ordlyden:

"Erklæringen er ønsket i forbindelse med, at Peder forsøger at erhverve sig et kørekort. Og da dette ser ud til at kunne magtes af ham, vil der kunne ses et personlighedsløft og en ret positiv udvikling. Peder har i forvejen ret stor ansvarlighedsfølelse, så der vil fra hans side være en forståelse for netop farer og grænser for køreselsadfærd. Der er ikke set hverken psykotiske persontræk, aggressionstræk, overbudshandlinger eller adfærd, der skulle give bekymring vedr. hans personlige udfordring i at kunne magte et kørekort".

- Hvordan kan man kun se på den ene køresagkyndige, og se helt bort fra de to øvrige køresagkyndige, se helt bort fra neuropsykologens konklusion og helt bort fra egen embedslæge og fra kørelærerens

udsagn. Hvordan kan en kontorassistent sidde og underkende alle de ting? Hvordan kan en klageinstans godkende det? Det forstår jeg simpelthen ikke. Det forekommer mig retsløst. Der skal godt et godt bryst til at holde til det her og blive ved. De unge som ikke har nogen til at kæmpe for sig, de er godt nok helt lost, forklarer Paul Erik Düring videre.

Mulighederne udtømte

Familien har udtømt klagemulighederne, først til kontoret ved Midt- og Vestjyllands Politi og derefter Rigspolitiet, så den eneste mulighed tilbage er, som familien ser det, at få det for en dommer.

- Politiet laver fejlen, men det er jo Peder der kommer til at betale for det. Hvorfor kontaktede de os ikke med det samme, men lod Peder køre videre i god tro? Jeg vil vove at påstå, at det aldrig skulle have været nogen sag. Det er politiets kommunikation, det er helt galt med. De kunne have klaret det med en telefonopringning efter den anden køreprøve, hvor de havde sagt, at de vurderede han ikke var moden

til et kørekort nu. Det ville både Peder og jeg have accepteret, og han kunne have ventet et par år og forsøgt igen, siger Paul Erik Düring og fortsætter:

- Men nu gik Peder op og bestod sin køreprøve på helt normale vilkår. De kunne passende have ringet og sagt: Peder, egentligt havde vi indstillet, at du ikke skulle have kørekort, men vi har klokket lidt i det og ikke fået det sagt til dig. I og med du har bestået, må du have været god. Så nu har du alligevel dit kørekort, tillykke. Hvor svært havde det været, og ingen havde behøvet at tabe ansigt.

Bliver i min lomme indtil videre

Politiet har opsøgt Peder på hans skole, CSV Brangstrup, to gange for at få udleveret kørekortet, men hans far har fuldmagt i sagen, så det har Peder henholdt sig til. Politiet har også opsøgt Paul Erik Düring to gange på bopælen i Ærøskøbing i samme ærinde.

- Kørekortet ligger i min lomme, og der bliver det liggende, indtil en dommer har sagt noget andet. Retten må jo vurdere, om han har kørekort eller ej. Jeg siger, at han ikke har fået frakendt sit kørekort og ikke har begået nogen færdselsforseelser overhovedet. Vi vil ikke anerkende en administrativ frakendelse. Så det er det, jeg har meddelt dem, forklarer han sin holdning.

Sagen har været prøvet og afgjort i Justitsministeriet, Trafik og Byggestyrelsen, den 24. september 2015, og der fik Peder og hans far ikke medhold. Den lokale politiafgørelse påklages gennem systemet med Justitsministeriet som sidste klageinstans, og afgørelsen kan således ikke påklages til anden instans.

- Den her gruppe af unge har ikke så mange muligheder. Men et kørekort er et af dem, som de kan bruge aktivt for at finde en plads og eventuelt et job. Vi går ikke kun ud med historien for Peders skyld, men også for at andre måske kan undgå at havne samme situation. Der er grund til at være meget opmærksom fra start, når de gerne vil tage et kørekort, slutter Paul Erik Düring. ●

Mulighedernes vej til et meningsfyldt voksenliv

- Mange af uddannelsesstederne med tilknytning til Foreningsfællesskabet Ligeværd har gennem flere år god erfaring med den store betydning, det har for de unge, at de erhverver et kørekort. Deres selvtillid, og troen på, at de også kan noget, vokser og "kørekortet bliver vejen til voksenlivet", siger forstander Conrad Andreassen fra PMU i Sindal, der også er næstformand i Ligeværd, og han fortsætter:

- Et kørekort giver de unge store og gode muligheder for at få fast arbejde i f.eks. fleksjob. Vi har i PMU gennem godt 10 år haft vores egen fragtafdeling med vognmandstilladelse. Vi har haft i alt 16 unge, der har taget kørekort til lastbil med hænger, og vi har i dag ansat to tidligere unge i fast job som chauffører på vores lastbiler. Dem har vi nu skiftet ud med varebiler, der skal indgå i pakke- og kurerkørsel gerne i samarbejde med et andet uddannelsessted over hele landet.

PMU har flere unge, der af egen lomme har betalt for kørekort til personbil eller som led i deres uddannelse har fået en bevilling fra kommunen. Disse unge er under deres uddannelsesforløb chauffører på PMU's pakke- og kurer-tjeneste. Det giver et godt rygstød for deres personlige udvikling og selvforståelse, og de unge møder glade og motiverede ind på arbejde hver dag.

- I PMU har vi med de problemer, som vores unge også har i forhold til at kunne læse og forstå, sat ind for at hjælpe dem med bl.a. teorien. Det har vi gjort med stor succes.

Forstander Conrad Andreassen fra PMU i Sindal

Vi har også haft unge, der for at kunne få udstedt et kørekort, har måttet igennem et særligt lægecheck. De færdes i dag i trafikken uden problemer, som sikre billister, fortæller Conrad Andreassen.

Nogle af de første unge fra PMU, der fik stort kørekort, er i dag ansat som chauffører på normale eller særlige vilkår og kører lastbil med og uden hænger. Andre igen med kørekort til kun personbil er i dag ansat ved større bilfirmaer i fleksjob. Deres arbejde består i, at de kører bil til syn, henter og bringer reservedele, henter og bringer kunder og flytter biler mellem de forskellige afdelinger i firmaet.

- Samlet set, så har vi store og meget positive erfaringer med vores unge, det gælder også pigerne, der får kørekort til personbil, fortsætter Conrad Andreassen og lægger ekstra tryk på slutsætningen:

- Og nok en gang: *Kørekortet kan for mange af vores unge være mulighedernes vej til et meningsfyldt voksenliv.*